

Innhold

FORORD 7

OVERBLIKK 9

Fine, nøyaktige bilder 9; Portretter på metall og papir 10; Økonomi og estetikk 10; En utypisk kunde 11; Visuell kultur, visuell økonomi 12; Veien videre 13

DEL I **ET LIV I BILDER** 15

BEGYNNELSEN 17

Skuffede forventninger 17; Ung ulykke 18; Et fotohistorisk mysterium 19; Spørsmål og dunkle svar 20; En danske i Christiania 21; Fotografen som forsvant 25; Den tredje mannen 27; Enda et mysterium 31

VISUELL GRAMMATIKK 33

Tre typiske fotografer 33; «Brystbilleder med svindende Grund» 34; Visittkort 35; Visuell syntaks 36; Rekvisitter 37; Standardisering og mangfold 41

REISEBILDER 43

Roma 43; Fyrstelig glans 45; Nye bilder 45; Iscenesettelse 51; Det fotografiske teater 52; Maleren som ble fotograf 55; Den reisende 58; Kreativ og tankefull 61; En kongelig hoff fotograf 64; Konvensjonalitet og naturlighet 67; Hjemkomsten 68

UTE OG HJEMME 77

Wien, 1873 77; Et utmerket liv 79; Et tablå 81; Den franske dommeren 82; Christiania, 1874 83

DEL II **VISUELL VALUTA** 87

EN MODERNE GAVEØKONOMI 89

To brev 89; Etablering av sosiale bånd 91; Ære og respekt 91; I familiemuseet 93; Facebook 94; Et familiebilde 97; Takkekort 99; Kvitteringer 101

DEN NYE OFFENTLIGHET 103

Illustrerte blader 103; Opplysningsprosjektet 104; En moderne mediemann 105; Tekster og bilder 106; Synlige celebriteter 107; De beste og de fleste 112

STJERNEBILDER 115

Et første fremstøt 115; Nye teknikker 117; Celebritetsportretter 120; Utstillingsvinduer 121; Serier, gallerier og kolleksjoner 123

ISCENESETTELSE OG KONTROLL 125

Biografien i portrettene 125; Forvandlingen 127; Bildekontroll 128; Fotografisk likhet 129; «... en gammel, alvorlig, streng Asket» 130; Ibsens blikk 132; «Henrik Ibsens portræt» 135

DEL III **BILDER PÅ VANDRING** 139

I VARENES VERDEN 141

Postkortets gullalder 143; Det store århundret 144; Såpe og symaskiner 146; Sigaretter 147; Historien om et stormagasin 149; Sjokolade 150; Den terapeutiske etos 152; Komplekse bilder 152; Ibsen-pakker 153

EN SEVERDIGHET 155

Dobbelte bilder 155; Den stereografiske industrien 156;
Anskuelsesundervisning 158; Norge gjennom stereoskopet 159;
Opplysning og opplevelse 161; En leksikonartikkel 164; Ibsen som
turistattraksjon 165

AMATØRER, FLANØRER OG PAPARAZZI 169

En ung fotograf 169; To amatørbilder 170; Gatefotografer 172;
Et fotografisk herbarium 175; På kamerajakt 176; Lommemannen 178;
Jakten på drømmebildet 178; Post mortem 183

DEL IV DIKTER OG FOTOGRAF 187

IDEALISME OG REALISME 189

Det moderne publikum og fotografiet 189; «Photographiens Forhold
til Virkeligheden» 191; Kunst eller «Tilfældighedens Røre» 193;
Reproduksjon og kopi 195

FOTOGRAFI SOM VÅPEN 197

Fotografi og kunst 197; Et uventet avvekslende uttrykk 197;
Forestillingsbilder 198; «Belysningen i Billedet» 199; Brev fra
Roma 201; I krigen 202

TRE TYPER FOTOGRAFER 205

En reisende fotograf 205; Gjenbruk 206; Gjengangeren 207;
En familietragedie 209; I fotografens atelier 209; Virkelighet
og illusjoner 211; Fotografi som teori og praksis 212; Den siste
fotografen 213

NOTER 215

LITTERATUR 228

REGISTER 232